

Redaktör: Marie Sundberg, debatt@di.se Telefon 08-573 650 98

Miljö- och energisamarbetet mellan USA och Sverige är redan framgångsrikt. Företags- och universitetsutbyten leverar nu resultat som gör att ekonomisk utveckling också kan avhjälpa mänsklighetens mest akuta klimat- och miljöproblem, skriver Art J Ragauskas, gästprofessor i alternativ energi på Chalmers i Göteborg.

Den gröna vågen leder till ekonomisk återhämtning

Precis som årstiderna växlar, har dagens ekonomi också genomgått enorma förändringar som har påverkat många av oss på ett personligt plan.

Dessa förändringar har börjat staka ut nya möjligheter och utmaningar för framtiden. Ett stort antal industri-sektorer berörs av ett ökande intresse och behov av miljöteknik. Företagsutvecklingen sträcker sig över hela spektrat från vindkraft, biokraft och solceller till nästa generations batterier, hållbara biomaterial och förnybara bränslen för bil och flygtransporter.

Under några dagar denna vecka har Savannah, Georgia, stått värd för Svensk-amerikanska handelskammarens E-dagar som stöttar miljö-samarbetet mellan USA och Sverige.

Som vid varje större förändring kommer många människor att ifrågasätta tron på att ekonomisk utveckling ska klara att möta miljöoron på ett hållbart sätt. Svenska myndigheter och företag har bevisat att det går att både äta kakan och ha den kvar.

Under det förra årtiondet ökade Sveriges BNP med 42 procent sam-

Art J. Ragauskas

the Distinguished Fulbright Chair in Alternative Energy, Chalmers tekniska högskola, professor, Georgia Institute of Technology.

tidigt som de totala svenska koldioxidutsläppen minskade med 9 procent. Resultatet är ett verkligt bevis på att länder kan öka sin levnadsstandard och samtidigt minska sina koldioxidutsläpp.

I ett försök att lära av den gröna erfarenheten i Skandinavien har amerikanska ambassaden i Stockholm förpliktigt sig till en grön standard. Ambassaden arbetar med att identifiera potentiella svensk-amerikanska samarbeten inom grön energi och biobränslen. Ansträngningar har lett till klara framgångar på flera områden inom företagssektorn, på regeringsnivå och inom forskningen.

Nya svensk-amerikanska företags-samarbeten om miljö och energi omfattar ett avtal mellan New Pages massa- och pappersfabrik i Escanaba, Michigan och det svenska företaget Chemrec, som ska överföra sin förgäsningssteknik till den amerikanska fabriken. Swedish Biogas och staden Flint i Michigan samarbetar om att tillverka biogas från stadens avlopps-anläggning till stadens bussar och till att framställa biogödsel.

För att upprätthålla det svensk-amerikanska samarbetet inom miljöteknik,

inrättade den amerikanska Fulbright-kommissionen en gästprofessur i alternativ energi vid Chalmers tekniska högskola i Göteborg.

Jag fick äran att bli den första professorn. Sedan jag kom till Sverige i augusti förra året har jag varit aktiv i att utbilda en ny generation studenter som är intresserade av att främja den gröna industrirevolutionen. Jag har också fortsatt med forskningen inom innovativ teknik för att konvertera trämassa till biobränslen och biomaterial i framtidens integrerade skogsbioproduktioner.

Under dessa dagar har fokus legat på svensk-amerikanska möjligheter för miljöföretagen inom områden som logistik, förnybar energi och industriell design. Det är särskilt aktuellt med tanke på de globala ansträngningarna som pågår från regeringarna att stimulera ekonomin och minska koldioxidutsläppen.

Dessa företagsutbyten bygger på det bilaterala avtal om samarbete kring alternativ energi som slöts mellan USA och Sverige 2007. Det främjar gemensam forskning om biobränslen, samarbete kring biomassaproduktion, transport och forskning inom bil-

industrin, minskande av kostnader för alternativ energi och förbättrad energianvändning.

Det går redan att se lovande tecken av samarbetet mellan Sverige och Georgia. Silvaro, ett svensk träbehandlingsföretag, utforskar möjligheten att öppna sitt första försäljningskontor i Georgia för att dra nytta av skogs- och biobränsleindustrin där. Woodlands Alternative Fuels planerar att bygga en fabrik för att tillverka träpellets och flis i Thomas County, en investering på 126 miljoner kronor som ska skapa 50 nya arbetstillfällen. Slutligen planerar Ogleshorpe Power Corp att investera ungefär 8,5 miljarder kronor i fabriker som konverterar massa till elektricitet, vilket kräver ett stort antal investeringar i "trä-till-biobränsleindustrin", ett område som flera svenska företag är ledande inom.

I en alltmer sammankopplad värld där länder är beroende av varandra, ger de miljö-samarbeten som svenska och amerikanska myndigheter uppmantrar – och som företag och universitet levererar – nya ekonomiska utvecklingsmöjligheter. Det bidrar till att möta en del av mänsklighetens mest akuta klimat och miljöfrågor.

BREV

Skicka e-post till brev@di.se

Utsläppsrätter är en framkomlig väg

Banco fonders Sasja Besliks och Miljöpartiets Maria Wetterstrands föreslår en internationell fossil-skatt för att komma till rätta med klimatproblemen (DI Debatt 14/2).

De hävdar att det kan ge en snabbare lösning på klimatproblemen än EU:s system för handel med utsläppsrätter, som de hävdar är för "föråldrad industri och egotrippade politiker".

Det är upp till var och en att bedöma sannolikheten för att världens olje- och kolproducerande länder inom en nära framtid vill avstå en del av sina inkomster från olja och kol till en internationell fond.

Däremot är EU:s system för handel med utsläppsrätter redan på plats och fungerar sedan 2005. Det är kanske inte ett perfekt system. Men trots allt innebär det att alla klimatutsläpp från elproduktion, tung industri och flyg inom hela EU är begränsade och kommer att minska år från år, åtminstone fram till 2027 men troligen också därefter.

I dagens lågkonjunktur är måhända utsläppstaket lite högt, men på sikt kommer systemet att leda till rejäla utsläppsminskningar.

Det är också ganska lätt att skärpa

utsläppstaket i EU:s system om ett internationellt klimatavtal kommer till stånd.

Utsläppsrätterna har även i dagens lågkonjunktur ett värde på cirka 150 kronor per ton koldioxid. Det ger företagen ett inte oväsentligt ekonomiskt incitament att minska utsläppen. Försäljningen av utsläppsrätter kommer därtill inom några år att ge inkomster till EU:s medlemsländer på hundratals miljarder kronor, som till stor del kommer att användas till klimat- och miljöåtgärder.

EU:s system med utsläppsrätter leder således till minskade utsläpp och till inkomster för klimat- och miljöåtgärder. Precis det som Sasja Beslik och Maria Wetterstrand önskar åstadkomma med fossil-skatten.

Hans Bergman

EU-kommissionens miljödirektorat Bryssel

Stimulera innovationer nu

Genom vetenskaplig skicklighet är Sverige världsmästare på innovation. Men förmågan att effektivt omvandla övertaget till växande företag och jobb saknas.

Förutom en handfull välkända multinationella bolag finns flera hundra små kunskapsintensiva bolag med potential att bli framtidens tillväxtmotorer och arbetsgivare. Internationellt sett är dessa styvmoderligt behandlade i Sverige. Därigenom ges de sämre förutsättningar än i omvärlden att bidra till en stark framtida ekonomisk utveckling.

Ett stort antal rapporter och utredningar från myndigheter och organisationer visar samma systemfel: Sverige misslyckas med det enkla – att erbjuda förmånliga ramförutsättningar till samhällsnyttiga innovationsföretag – när vi redan har klarat av det svåra att vara nytänkande med kreativa idéer som kan bli konkurrenskraftiga företag.

Resultatet är att Sverige tappar förmågan att behålla och utveckla innovationsföretag inom sektorer med hög kunskapsnivå.

Ett flertal röster har höjts på DI:s debattsida som varnar för att det rådande innovationsklimatet kan leda till att Sverige går miste om förnyelsen inom näringslivet.

Industrimanen Carl Bennet och

Mats Berggren

vd, Swedenbio

"Därför lägger inte EU:s statsstödsregler hinder i vägen"

professor Sven-Olof Lodin presenterade ett positivt förslag till investeringsincitament (DI 15/4). Martin Andreasson, vice ordförande för hälso- och sjukvårdutskottet i Västra Götalands region lyfte fram Life Science-branschen som en tillväxtmöjlighet och öppnade för dialog (DI Debatt 15/4). DI:s ledarsida har visat hur Skatteverkets agerande lägger sten på börd och gör det ännu svårare för tillväxtbolag att lyckas.

Swedenbio, branschorganisationen för Life Science-företagen, uppmanar därför regeringen att lyssna på de röster som nu samtidigt höjs.

Ta initiativ till en samordnad strategi med målet att bättre använda de investeringar i världsledande forskning och uppfinningsrikedom som samhället gör. Politiskt engagemang kring miljön och förutsättningarna för innovationsföretag är nödvändigt.

Ett regeringsinitiativ skulle på bred front kunna släppa fram nya företag, idéer och produkter. Därför lägger inte heller EU:s statsstödsregler hinder i vägen. Avdrag för rot- och hushållstjänster är redan på plats, insatser görs för fordonssektorn, exportbolagen och bankerna.

Särskilda investeringsincitament och avdrag för FoU-investeringar i forskande tillväxtbolag borde vara en naturlig del i det receptet.